

CĒSU PILS

Ap 1550. gadu

VĒSTURE

800 gadu pastāvēšanas laikā Cēsu viduslaiku pils nozīme mainījies tikpat ievērojami, cik tās ārējais veidols. Tā piedzīvojusi gan slavas mirdzumu, gan postu un aizmirstību. Un tieši pils mainīgā un notikumiem bagātā vēsture to padara par vienu no izcilākajiem kultūras pieminekļiem Latvijā un Eiropā. Ap 1214. gadu celtā pils sākotnēji kalpoja par Zobenbrāļu ordeņa bruņinieku dzīvesvietu, bet sava nākamā saimnieka – Vācu ordeņa – valdīšanas laikā iemantoja Livonijas varenākā cietokšņa slavu. Pilī rezidēja Vācu ordeņa Livonijas zemes mestri; šeit uz ikgadējām sanāksmēm pulcējās ordeņa augstākie pavēlnieki. Cēsis atradās ordeņa arhivs un bibliotēka, kanceleja, kā arī mestra monētu kalduve. Pils ievērojami cieta 1577. gadā, kad cara Ivana Bargā karaspēka uzbrukuma laikā, 300 pilī glābiņu meklējušie ļaudis izdarīja pašnāvību, uzspriecinoties ar šaujampulveri. Strauji attīstoties kara tehnikai, senais cietoksnis zaudēja savu militāro nozīmi, taču pili kā dzīvesvietu turpināja izmantot līdz pat 17. gadsimta nogalei. Pirms 300 gadiem pils tika pilnībā pamesta likteņa varā – lietus un sals pakāpeniski grāva bez jumtiem palikušās būves, bet pilsētnieki biezos mūrus izmantoja kā akmeņlauztuves. Tikai 19. gadsimta gaitā romantisma kustība modināja plašākas sabiedrības interesi par pili kā senatnes pieminekli, tādējādi aizsākot pils saglabāšanas un izpētes vēsturi. Šodien Cēsu pils ir viens no īpašākajiem kultūras tūrisma galamērķiem Latvijā, kas ar savu neatkārtājamo pievilcību piesaista ceļotājus no visas pasaules.

SAGLABĀŠANA

Jau vairākas dekādes Cēsu pilī noris gadsimtiem seno mūru saglabāšanas darbi. Restauratori rūpīgi atjauno mūra šuves, nostiprina nestabilos akmeņus, konservē līdz mūsdienām saglabājušos apmetumu un krāsojuma slāņus. 20. gadsimta gaitā lolotos utopiskos pils rekonstruēšanas plānus šodien ir aizstājusi minimālas iejaukšanās pieeja, kas paredz nākamajām paaudzēm saglabāt pilsdrupu autentiskumu un romantisko raksturu.

Pēdējo gadu ievērojamākais veikums ir tā saucamās Mestra istabas griestu velves konservācija un Rietumu torņa jumta seguma nomaiņa ar māla dakstiņiem, kas 2015. gadā īstenota ar Eiropas Ekonomikas zonas finanšu instrumenta atbalstu.

**Cēsu pils
nākamībai
tiek saglabāta
rūpīgas un
augstvērtīgas
restaurācijas
ceļā**

APMEKLĒ

Sper soļus senatnē ar sveču lukturīti rokā, apmeklē Rietumu torni un izgaismo tumšās vītņu kāpnes, pa kurām reiz staigājuši Vācu ordeņa bruņinieki. Dodies uz Mestra istabu – vienu no iespaidīgākajiem viduslaiku pīļu interjeriem Baltijā. Ielūkojies Garā Hermana torņa cietumā, kur pirms 500 gadiem savas dienas vadīja ordeņa varas sīvākie pretinieki. Izvēlies pils ekskursiju atraktīva gida pavadībā, kas tērpies autentiski rekonstruētā viduslaiku apģērbā, un uzzini stāstus par ikdienas dzīvi Vācu ordeņa pilī. Piesaki privātu tikšanos ar ordeņa mestru Volteru fon Pletenbergu, baudi īstas viduslaiku dzīres un piedzīvo neaizmirstamu ceļojumu pagātnē.

Uzzini vairāk ► www.cesupils.lv

**Cēsu pils –
vislabāk
saglabājusās
viduslaiku
pilsdrupas
Latvijā**

**Izbaudi
viduslaikus
cēsu pilī!**

DZĪVĀ VĒSTURE

Dzīvās vēstures pasākumi Cēsu pilī piedāvā iepazīt viduslaiku cilvēka ikdienas dzīvi, lai pagātne kļūtu tuvāka un labāk saprotama. Pils ļaudis Tev palīdzēs ietērties viduslaiku bruņās, iepazīstinās ar senajiem amatiem un prasmēm, kā arī atklās, kādi ēdami un ārstniecībā izmantojami augi bija pieejami Livonijas iedzīvotājiem pirms 500 gadiem.

VIDUSLAIKU DIENAS

Cēsu pils kalpo par mājvietu plašākajiem un tradīcijām bagātākajiem viduslaiku svētkiem Latvijā. Ik gadu vasaras otrajā pusē tie pulcē vairākus tūkstošus apmeklētāju, kas vēlas baudīt viduslaiku mūziku un dejas, just līdzīgu bruņinieku un lokšāvēju sacensībām, kā arī izzināt viduslaiku vēsturi, aktīvi līdzdarbojoties dažādās pasākuma norisēs.

Uzzini vairāk ► www.viduslaikudienas.cesis.lv

VĒSTURISKO FILMU SKATE

Katru gadu augustā Vēsturisko filmu skates laikā Cēsu pils mūrus atdzīvina kustīgas bildes. Naksniņš kino seanss Rietumu tornī vai pils pagalmā ir īpašs notikums ikvienam kino mīļotājam. ►

Uzzini vairāk ► www.filmuskate.cesis.lv

BĒRNIEM

Pils dārzā iekārtotais bērnu laukums ļaus mazajiem pils apmeklētājiem izmēģināt viduslaikos populāras izklaides staigāšanu ar koka kājām, šupošanos uz līdzsvara balķa, rīpas dzīšanu un citas aktivitātes, kuras attēlotas pasaulslavenā flāmu gleznotāja Pītera Brēgela darbā "Bērnu spēles".

CĒSU PILS

Dizains: D.Zelča
Foto: G.Kalniņš, K.Kurcens, E.Miķelsons, J.Vīksna, A. Riekstiņš
Ilustrācija: M. Lielbriede

Iespiests tipogrāfijā "Dardedze hologrāfija"

© Cēsu Kultūras un Tūrisma centrs, 2015

Apmeklē Cēsu pili jau šodien!

Pils laukums 9, Cēsis, LV4101
+371 2831 8318
pils@cesis.lv
cesupils.lv
facebook.com/cesupils

Projekts „Cēsu viduslaiku pils saglabāšana reģiona sociālekonomiskai attīstībai” tika īstenots no 2014.gada augusta līdz 2015.gada decembrim sadarbībā ar Estfollas pašvaldību Norvēģijā, izmantojot 249 607 EUR piešķirumu no Islandes, Lihtenšteinas un Norvēģijas ar EEZ finanšu instrumenta starpniecību.

Projekta rezultātā tika nodrošināta Cēsu viduslaiku pils torņa autentiska saglabāšana un tā pieejamība un drošība apmeklētājiem, sniedzot iespēju uzlabot pašreizējos kultūras pakalpojumus un ieviest jaunu kultūras piedāvājumu Cēsu viduslaiku pili.

